

శ్రీమద్భగవద్గీత : 7 వ అధ్యాయం

విజానయోగం శ్లో

: వ్యాఖ్యత :

“అభినవ వ్యాస” , “జానప్తపూర్ణ”

శ్రీ దేవినెట్టి చలపతిరావు B.Sc[Ag]

వ్యవస్థాపకులు

ఆధ్యాత్మిక జ్ఞాన పీఠం : చిలకలూరిపేట.

Website : WWW.SRICALAPATHIRAO.COM

Email : care@sricalapathirao.com

Contact : +91 80085 39770 / +91 98862 65225

పూజ్య గురుదేవులు

జ్ఞానప్రపూర్ణ
శ్రీ దేవీసెట్టి చలపతిరావు గారు B.Sc., (Ag)
వ్యవస్థాపకులు : ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానపీఠం, చిలకలూరిపేట

Contact : (Mobile) 80085 39770 / (Land Line) 08647 254716

Email : care@srichalapathirao.com

Visit www.srichalapathirao.com to listen Pravachanas

మావద్ద లభించు గ్రంథములు

- 1. కర్మసిద్ధాంతం 30/-
  - 2. శ్రీ ఆది శంకరాచార్యులవారి 'భజగోవిందం' 100/-
  - 3. శ్రీ ఆది శంకరాచార్యులవారి 'తత్త్వబోధ' 200/-
  - 4. శ్రీ ఆది శంకరాచార్యులవారి 'ఆత్మబోధ' 200/-
  - 5. శ్రీ ఆది శంకరాచార్యులవారి 'శ్రీ దక్షిణామూర్తిస్తోత్రం'... 100/-
  - 6. భగవాన్ శ్రీ రమణమహర్షులవారి 'ఉపదేశసారం' 150/-
  - 7. సదాశివ బ్రహ్మాండ్ర స్వాములవారి 'ఆత్మవిద్యావిలాసం'.. 100/-
  - 8. శ్రీ నారదభక్తి సూత్రములు 200/-
  - 9. శంకరాచార్యులవారి 'వివేకచూడామణి' (8 గ్రంథముల సెట్) 1200/-
  - 10. ఈశావాస్యోపనిషత్తు 100/-
  - 11. కేనోపనిషత్తు 100/-
  - 12. కైవల్యోపనిషత్తు 150/-
  - 13. కఠోపనిషత్తు 350/-
  - 14. ముండకోపనిషత్తు 200/-
  - 15. మాండూక్యోపనిషత్తు..... 200/-
  - 16. ముక్తికోపనిషత్తు 300/-
  - 17. బ్రహ్మసూత్రములు – 1 ..... 200/-
  - 18. బ్రహ్మసూత్రములు – 2 ..... 300/-
  - 19. గీతమాలిక 150/-
  - 20. శ్రీమద్భగవద్గీత (18 గ్రంథముల సెట్) 2000/-
- మొత్తం 44 గ్రంథములు (postal charges) తో కలిపి – 6,950/-**

మావద్ద లభించే అన్ని పుస్తకముల వివరముల కొరకు ఈ క్రింది లింక్(URL) పై క్లిక్ చేయండి :

<http://www.srichalapathirao.com/catalog>

PAYTM OR GOOGLEPAY us using : 9538858115

us Using 9538858115

Pay us through Net Banking :

<http://srichalapathirao.com/PDFs/Bank.pdf>

మీకు మరేదైనా సందేహం ఉంటే care@srichalapathirao.com కు ఈమెయిల్ పంపగలరు లేదా +91 80085 39770 OR +91 95388 58115 నంబర్ కు ఫోన్ చేయగలరు.

అన్ని పుస్తకములను లేదా కొన్ని పుస్తకములను లేదా గురుముఖతా ప్రవచనములను (వీడియో ప్రవచనముల కొరకు) శ్రవణం చేయుటకు DVD, External Hard Disk లేదా Audio CD, Pen Drive కొరకు ఈ క్రింది లింక్(URL) పై క్లిక్ చేయండి :

<http://www.srichalapathirao.com/catalog>

: ఉపోద్ఘాతం :

భగవంతుని "అణోరణీయాన్ మహతో మహీయాన్" - అణువుకన్న చిన్నవాడు, మహత్తు కన్న పెద్దవాడు - అని కైవల్యోపనిషత్ వర్ణించింది. తులసీదళంతో తూగేంత చిన్నవాడు భగవంతుడు; అలాగే పదునాలుగు లోకాలతో కూడిన సమస్త బ్రహ్మాండాన్ని తన బొజ్జలో చూపించగలిగినంత పెద్దవాడు భగవంతుడు. భగవంతుడే కాదు, భగవంతుని గీత (భగవద్గీత) కూడా ఈ వర్ణనకు సరిపోయేదే. 700 శ్లోకాలు గల చిన్నగ్రంథం భగవద్గీత. సమస్త ఉపనిషత్తుల సారాన్ని తన బొజ్జలో నింపుకున్న పెద్దగ్రంథం భగవద్గీత. అంటే సైజులో చిన్నది, విషయంలో మహాపెద్దది. అలాగే ఈ 7వ అధ్యాయం కూడా ఆకారంలో 30 శ్లోకాలతో చిన్నది. అయితే విషయ సంపదలో మాత్రం చాలా పెద్దది - మహతో మహీయాన్.

ధనం పోతే మళ్ళీ వస్తుంది. ఆరోగ్యం పోతే తిరిగి వస్తుంది. పదవిపోతే ఎలాగో తిరిగి వస్తుంది. ఉద్యోగంపోతే మళ్ళీ వస్తుంది. కీర్తి ప్రతిష్ఠలు పోతే తిరిగి కష్టపడి సంపాదించుకోవచ్చు. కానీ, పోతే తిరిగి రానిది ఒక్కటే. అదే కాలం. పోయిన క్షణం ఎంత కష్టపడ్డా, ఏం చేసినా తిరిగి రాదు గాక రాదు. కనుక అన్నింటి కన్న విలువైన ధనం కాలమే. విలువ కట్టలేని అమూల్యధనం కాలం. అయితే మనకు ఇష్టమున్నా లేకున్నా కాలం ఖర్చయిపోతూనే ఉంటుంది. అయితే ఆ కాలం భగవంతుని కొరకు ఖర్చు కావటం మన పూర్వజన్మ పుణ్యవిశేషం. మన అందరి కాలం ఇలా భగవంతుని నిమిత్తం ఖర్చుకావాలని ఆశిస్తూ విషయంలోకి వెళదాం.

భగవద్గీతలో ఈ అధ్యాయం నుండి భక్తిమార్గం మొదలవుతుంది. భగవద్గీతలోని 18 అధ్యాయాలను 3 భాగాలుగా విభజిస్తే 6 అధ్యాయాల చొప్పున 3 భాగాలు అవుతాయి. ఆరు అధ్యాయాలను షట్కం అంటారు. అంటే భగవద్గీత మొత్తం 3 షట్కాలన్నమాట. మొదటి ఆరు అధ్యాయాలను కర్మ షట్కమని, రెండవ దానిని భక్తిషట్కమని, మూడవ దానిని జ్ఞానషట్కమని అంటారు.

వేదాలలో నాలుగు మహావాక్యాలున్నాయి. అందులో 'తత్త్వమసి' అనేది ఉపదేశ వాక్యం. 'తత్త్వమసి' లో తత్ - త్వం - అసి అని మూడు పదాలున్నాయి. ఈ 3 పదాల యొక్క వివరణయే భగవద్గీతలోని 3 షట్కాలు అంటారు.

- ❖ మొదటి కర్మషట్కం 'త్వం' పదార్థాన్ని,
- ❖ రెండవ భక్తిషట్కం 'తత్' పదార్థాన్ని,
- ❖ మూడవ జ్ఞానషట్కం 'అసి' పదార్థాన్ని నిర్దేశన చేస్తున్నాయి అంటారు.

'త్వం' అంటే నీవు అని అర్థం. ఇది వాచ్యార్థం. అంటే పైపై అర్థం. మరి లక్ష్యార్థం? - అంటే ఉద్దేశించిన అసలైన అర్థం ఏమిటి?

నీవు అనే పదంలో ఏరివేయాల్సిన భావాలు - కల్మషాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. వాటన్నింటినీ ఏరివేసిన తర్వాత మిగిలిన శుద్ధమైన నీవు ఏది మిగిలి ఉన్నదో - అదే అసలైన నీవు - 'త్వం'.

అంగట్లో వాము, జీలకర్రలాంటివి తెచ్చుకొని వాటిని అలాగే వాడుకో రాదు. అందులో మట్టిగడ్డలు, పొట్టు, పొలకట్టు, పుల్లలు ఉంటాయి. వాటిని ఏరివేసి, లేదా చేటలో పోసి చెరిగి పారవేసి శుద్ధమైన దానినే వాడుకోవాలి.

అలాగే 'త్వం' - 'నీవు' లో కూడా అనేక వ్యర్థపదార్థాలున్నాయి. వాటన్నింటినీ ఏరి పారవేయాలి. ఏమిటవి? ఈ దేహం నీవు కాదు, ఇంద్రియాలు నీవు కాదు, మనస్సు నీవు కాదు, బుద్ధి నీవు కాదు, ప్రాణాలు నీవు కాదు, చిత్తం నీవు కాదు, అహంకారం నీవు కాదు, దృశ్యం ఏదీ నీవు కాదు. ఇవన్నీ నీవు అతికించుకున్న మలినాలు లేదా నీకు అతికించబడ్డ మలినాలు. వీటన్నింటికి వేరుగా నీవున్నావు. ఇలా విచారణ చేసి, నీవు కాని వాటిని త్రోసివేయటమే 'త్వం' పదార్థ శోధన అంటారు.

ఈ విచారణ - పరిశోధన ప్రథమషట్కంలో జరిగింది. 3వ అధ్యాయం చివరిలో భగవానుడు -

శ్లో|| ఇంద్రియాణి పరాణ్యాపలుః ఇంద్రియేభ్యః పరం మనః|

మనసస్తు పరాబుద్ధిః యో బుద్ధేః పరతస్తు సః||

ఇంద్రియాలు శ్రేష్ఠమైనవి. ఇంద్రియాల కన్న మనస్సు శ్రేష్ఠం. మనసు కన్న బుద్ధి శ్రేష్ఠం. బుద్ధి కన్న వేరైన ఆత్మయే అన్నిటికన్న శ్రేష్ఠం. అదే నీవు - అని చెప్పటం జరిగింది.

'నేను దేహాన్ని; నాకొక ఆత్మ ఉన్నది' ఇది పాశ్చాత్యుల అభిప్రాయం.

'నేను ఆత్మను; నాకొక దేహం ఉన్నది' ఇది భారతీయుల అభిప్రాయం.

వారికి దేహం ముఖ్యం. దేహం అనేది మనం ధరించే వస్త్రం లాంటిది. వస్త్రాలను ఎన్ని మార్చినా మనం మారనట్లుగా దేహాలను ఎన్ని మార్చినా ఆత్మ మారదు. ఆ ఆత్మయే నీవు. దాని యొక్క తత్త్వం రెండవ అధ్యాయంలో వివరించారు.

"నైనం ఛిందంతి శస్త్రాణి, నైనం దహతి పావకః - - -" అంటే శస్త్రాలచే ఛేదించబడదు, అగ్నిచే దహించబడదు అని. అంటే - - -

త్యజించవలసింది దేహాన్ని, స్వీకరించవలసింది ఆత్మను. ఇలా దేహాభిమనాన్ని త్యజించి 'త్యం' - 'నీవు'ను కనుగొనటమే నిజమైన జ్ఞానం.

అట్టి జ్ఞానాన్ని పాండాలంటే రెండు సాధనలు చేయాలి. అవి 1.బహిరంగ సాధన 2.అంతరంగ సాధన.

బహిరంగసాధనను 3,4,5 అధ్యాయాలలో వివరించారు. అంతరంగ సాధనను 6వ అధ్యాయంలో వివరించారు. అంటే నిష్కామకర్తయోగం ద్వారా చిత్తశుద్ధిని పొంది, ఆత్మసంయమ (ధ్యాన) యోగం ద్వారా అనాత్మ పదార్థాలను - అంటే దేహేంద్రియ మనోబుద్ధుల తాదాత్మ్యాన్ని విడిచిపెట్టటమే 'త్యం'లోని కల్పషాలను, పనికెరాని వాటిని తొలగించటం. అలా నిన్ను నీవు శుద్ధి చేసుకొనే మార్గం కర్తృషట్కంలో చెప్పబడింది.

ఇక ఇప్పుడు 'తత్' అంటే 'అది' - అంటే 'ఆ పరమాత్మ' గూర్చి శోధన సాగాలి. ఏమిటి దీని అవసరం?

ఆరవఅధ్యాయంలో ధ్యానం గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పబడింది. నిజంగా మనమందరం - మనమే కాదు, మానవుడై పుట్టిన ప్రతివాడూ నిరంతరం ఏదో ఒక ధ్యానం చేస్తూనే ఉన్నాడు. ఒకడు ధనాన్ని గురించి ధ్యానం చేస్తుంటే, మరొకడు సంపదల గురించి ధ్యానిస్తున్నాడు. ఒకడు పదవుల గురించి ధ్యానం చేస్తుంటే, మరొకడు కీర్తిప్రతిష్ఠల గురించి ధ్యానిస్తున్నాడు. ఒకడు భార్యాబిడ్డలు, బంధుమిత్రుల గురించి ధ్యానం చేస్తుంటే మరొకడు ఇంట్లో

పెంచుకొనే బొచ్చుకుక్కపిల్ల గురించి ధ్యానిస్తున్నాడు. ఒకడు ఇల్లు వాకిలి గురించి ధ్యానం చేస్తుంటే, మరొకడు కట్టుకొనే బట్ట గురించి, సొమ్ముల గురించి ధ్యానిస్తున్నాడు. ఇలా అందరూ ఏదో ఒక ధ్యానం చేస్తూనే ఉన్నారు. అయితే ఇవన్నీ అనాత్మ వస్తువుల, అనిత్య వస్తువుల గురించి చేస్తున్నవే. ఇది కాదు నిజమైన ధ్యానం అంటే. మరి నిజమైన ధ్యానం ఏమిటి? -

ఈ అనిత్య విషయాల గురించి ధ్యానించటం కట్టిపెట్టి, ఆత్మను గురించి - పరమాత్మను గురించి ధ్యానం చేయాలంటున్నది భగవద్గీత. ధ్యానం వల్ల మనస్సులోని కల్మషాలన్నీ తొలగిపోవాలి. మనస్సు నిర్మలమై - ఆ నిర్మల మనస్సు నిలిచిపోవాలి. అదే ధ్యానం అంటే.

ఈ ధ్యానయోగాన్ని చక్కగా సాధించాలంటే ముఖ్యంగా 3 సాధనలున్నాయి. అవి - 1.ఏకాగ్రత, 2.నియమబద్ధ జీవితం, 3.సమదృష్టి.

1.ఏకాగ్రత:- మనస్సు ఏకాగ్రమైతే బ్రహ్మాండాన్ని బ్రద్దలు చేయవచ్చు. సామాన్యంగా శూన్యాగ్రత, అనేకాగ్రతయే కాని ఏకాగ్రత చాలా కష్టం.

శూన్యాగ్రత అంటే ఎప్పుడూ నిద్రపోతూ ఉండడం. (గాఢనిద్ర).

అనేకాగ్రత అంటే తలా - తోకా లేకుండా అనేక ఆలోచనలు చేయటం.

ఇందువల్లనే ఏ పనీ సక్రమంగా చేయలేక ఎప్పుడూ ఆముదం త్రాగిన ముఖం పెట్టుకొని, ప్రతివాడూ నిరుత్సాహంతో, నీరసంతో క్రుంగిపోతున్నాడు. ఏకాగ్రత ఉంటే దేవతలను కూడా జయించవచ్చు.

మావద్ద లభించు గ్రంథములు

- 1. కర్మసిద్ధాంతం 30/-
  - 2. శ్రీ ఆది శంకరాచార్యులవారి 'భజగోవిందం' 100/-
  - 3. శ్రీ ఆది శంకరాచార్యులవారి 'తత్త్వబోధ' 200/-
  - 4. శ్రీ ఆది శంకరాచార్యులవారి 'ఆత్మబోధ' 200/-
  - 5. శ్రీ ఆది శంకరాచార్యులవారి 'శ్రీ దక్షిణామూర్తిస్తోత్రం'... 100/-
  - 6. భగవాన్ శ్రీ రమణమహర్షులవారి 'ఉపదేశసారం' 150/-
  - 7. సదాశివ బ్రహ్మాండ్ర స్వాములవారి 'ఆత్మవిద్యావిలాసం'.. 100/-
  - 8. శ్రీ నారదభక్తి సూత్రములు 200/-
  - 9. శంకరాచార్యులవారి 'వివేకచూడామణి' (8 గ్రంథముల సెట్) 1200/-
  - 10. ఈశావాస్యోపనిషత్తు 100/-
  - 11. కేనోపనిషత్తు 100/-
  - 12. కైవల్యోపనిషత్తు 150/-
  - 13. కఠోపనిషత్తు 350/-
  - 14. ముండకోపనిషత్తు 200/-
  - 15. మాండూక్యోపనిషత్తు..... 200/-
  - 16. ముక్తికోపనిషత్తు 300/-
  - 17. బ్రహ్మసూత్రములు – 1 ..... 200/-
  - 18. బ్రహ్మసూత్రములు – 2 ..... 300/-
  - 19. గీతమాలిక 150/-
  - 20. శ్రీమద్భగవద్గీత (18 గ్రంథముల సెట్) 2000/-
- మొత్తం 44 గ్రంథములు (postal charges) తో కలిపి – 6,950/-**

మావద్ద లభించే అన్ని పుస్తకముల వివరముల కొరకు ఈ క్రింది లింక్(URL) పై క్లిక్ చేయండి :

<http://www.srichalapathirao.com/catalog>

PAYTM OR GOOGLEPAY us using : 9538858115

us Using 9538858115

Pay us through Net Banking :

<http://srichalapathirao.com/PDFs/Bank.pdf>

మీకు మరేదైనా సందేహం ఉంటే care@srichalapathirao.com కు ఈమెయిల్ పంపగలరు లేదా +91 80085 39770 OR +91 95388 58115 నంబర్ కు ఫోన్ చేయగలరు.

అన్ని పుస్తకములను లేదా కొన్ని పుస్తకములను లేదా గురుముఖతా ప్రవచనములను (వీడియో ప్రవచనముల కొరకు) శ్రవణం చేయుటకు DVD, External Hard Disk లేదా Audio CD, Pen Drive కొరకు ఈ క్రింది లింక్(URL) పై క్లిక్ చేయండి :

<http://www.srichalapathirao.com/catalog>